

Jacqueline

Monsigny

FLORIS

JAZDEC

Z PETROHRADU

Historický
román

Jacqueline
Monsigny

FLORIS

**JAZDEC
Z PETROHRADU**

VYDAVATELSTVO
ARKUS

Original title: LE CAVALIER DE PÉTERSBOURG (FLORIS 2)

Copyright © Archipoche, 2009

Slovak edition © 2017 ARKUS vydavateľstvo, s.r.o.

Translation © 2017 Jela Mlčochová

Cover design © 2017 Richard Mečíř

Z francúzskeho originálu Le cavalier de Pétersbourg (Floris 2),
ktorý vyšiel vo vydavateľstve Archipoche, Paris, 2009,
preložila Jela Mlčochová.

Obálku navrhol Richard Mečíř.

Vydal ARKUS vydavateľstvo, s.r.o., Senica, v roku 2017
ako svoju 389. publikáciu.

Prvé vydanie.

Aktuálny zoznam našich publikácií s možnosťou objednávok
nájdete na internetovej adrese: www.vydarkus.eu

ISBN 978-80-8103-095-6

Prvá část
Floris a následníčka trónu

1

Georges-Albert zíval, markíz driemal, Adrien premýšľal a Floris sníval. Prudký náraz, ktorý bol silnejší ako tie predchádzajúce, otriasol štyrmi cestujúcimi v kočiari.

„Prekliate poľské cesty!“ vyhrkol Trotti.

„Myslím, pán markíz, že sme si vo veľkej diere zlomili koleso,“ zvolal kočiš, ktorý sa zošmykol zo svojho sedadla. Výzeral žalostne, keď sa zjavil s pokrúteným bičom a zablateným klobúkom v ruke pred dvierkami, zaseknutými vo vyjazdenej koľaji.

„Diera? Chcel si povedať hotová priepasť! Mám polámané kosti. Ach! A potom, koľkokrát ti treba opakovať, Klement, aby si ma nevolal pán markíz, ale vaša excelencia alebo pán mimoriadny veľvyslanec. Pochopil si?“

„Hrom do toho, áno, pán veľvyslanec,“ poslušne povedal Klement.

„Ale nie!“ zahrmel Trotti. „Nepochopil si nič! Mimoriadny, povedal som pán MIMORIADNY veľvyslanec. Nuž, páni, čoskoro všetkým týmto Rusom ukážeme, čo je to Francúzsko!“

Floris prikývol, ako by to musel urobiť každý mladý úctivý člen ambasády, pričom premýšľal, že táto chvíľa vôbec nie je vhodná na to, aby ktokoľvek dával svojmu okoliu lekcie spoločenského správania. To isté si musela myslieť aj opica Georges-Albert, ktorá s rozhorčeným výrazom demonštratívne kýchla. Floris vyskočil z koča, žalostne ležiacom pri okraji cesty, a uvidel dlhú kolónu kočiarov a batožinových vozov ambasády, ktoré teraz zastali. Cestujúci z nich začali taktiež vystupovať, ale zdalo sa, že i napriek ľadovému vetru, ktorý bičoval rozbahnenú cestu plnú vyjazdených koľají, všetci mali dobrú náladu.

Adrien sa chcel pripojiť k Florisovi, ale zrazil sa s Li Kangom a Fedorom, za ktorými sa z diaľky náhlil aj Gregor, ktorých znepokojoval osud ich „zverencov“.

„Nestalo sa ti nič, Májový kvet?“

„Všetko v poriadku, bárin?“ zakričali Li Kang i Fedor, každý s iným prízvukom, ale obidva boli bizarné. Markíz, ktorý sa zasekol v koči na sedadle, prevrátil oči k nebu; neobvyklé spôsoby a oblečenie tohto „personálu“ bratov de Villeneuve- Caramey mu išli na nervy. Po desiatich rokoch strávených vo Francúzsku Li Kang Yuin napokon súhlasil s tým, že svoj orientálny odev bude nosiť iba pri mimoriadnych príležitostiach a bude sa obliekať aspoň približne „po európsky“, ale predsa len si ponechal svoj dlhý čínsky vrkoč a spôsob vyjadrovania „syna nebies“. Pokiaľ ide o Fedora Tartakovského, ten sa naďalej obliekal ako kozák a tvrdohlavo vystavoval na obdiv svoj divoký výraz a šabl'u po boku. Tá desila dobrých ľudí, na ktorých už beztak veľmi zapôsobilo jediné oko a zjazvená tvár ukrajinského obra. V skutočnosti však veľvyslanca najviac rozhorčoval Georges-Albert, malá Florisova opica. Nedokázal oceniť jeho šibalské kúsky, no Floris s ním žil od detstva a pokladal ho za svojho takmer ľudského spoločníka, čo samotnému Georgeovi-Albertovi vôbec nebolo proti mysli. Jediná osoba z tejto skupiny, ktorá sa veľvyslancovi naozaj pozdávala, bol verný správca Gregor, ktorému jeho upokojujúco pôsobiacu tvár lemovali pekné sivé vlasy. Nebyť jeho, Trotti by už nemal ďaleko k myšlienke, že jeho veličenstvo prešpikovalo svoje vyslanectvo zbojníkmi, no inštrukcie Ľudovíta XV. boli presné a on si ich s povzdychom znova pripomenul:

„Pán markíz Trotti de La Chétardie, ako veľvyslanec sa úprimne pokúsite podpísať s regentkou Annou Ruskou zmluvu o spojenectve, ak však nepochodíte, pridelať vám pánov de Villeneuve-Caramey, ktorí patria k mojej tajnej službe. Oficiálne budú vystupovať ako členovia veľvyslanectva. Hovoria po rusky a mnohými ďalšími jazykmi, ale o tom nemusí nikto vedieť. Práve oni v prípade nutnosti zorganizujú štátny prevrat, aby dosadili na trón princeznú Alžbetu, dcéru Petra Veľkého. Následne teda budeme môcť podpísať dohodu, ktorá nám tak veľmi leží na srdci.“

Markíz si, napriek zime, utrel čelo.

„Ach! Pri kostiach mojich predkov, to sú teda pokyny!“ Už ľutoval, že súhlasil, a pritom na cestu sa vydali len pred ôsmimi týždňami. Keď prechádzali Európou, bolo to skôr veselé. Vo všetkých mestách im ženy a deti hádzali kvety, muži ich zdravili, volali im na slávu a vyhadzovali si do výšky klobúky. V Drážďanoch ich dokonca prijali tak, že to pripomínalo šialenstvo.

Markíz sa znova naklonil, aby videl prichádzať Gregora, ktorý sa, na rozdiel od svojich spoločníkov, trochu omeškal, pretože ho ťažilo jeho

dvadsať rokov navyše. Keď tento statočný muž zočil Florisa a Adriena, spokojne sa usmial, ale so svojou obvyklou uhladenosťou zvolal:

„Odvažujem sa dúfať, že vaša excelencia pán mimoriadny veľvyslanec sa pri tomto náraze nezranila a že pán gróf a pán rytier sa cítia dobre.“

Markíz de La Chétardie venoval Gregorovi blahosklonný úsmev a oprel sa mu o plece, aby vystúpil na cestu, pričom si ustavične dával veľký pozor, aby si nezašpinil topánky. Odrazu sa z čela sprievodu kočiarov ozvali výkriky, ktoré zmrazili jeho nadšenie:

„Pozrite sa, je ich celý dav!“

„Idú na nás s kopijami!“

„To sú zbojníci!“

„Banditi!“

„Panebože, nie, to sú kozáci!“

„Ach! Pomoc, kozáci!“

Medzi personálom veľvyslanectva zavládol rozruch. Lokaji sa bezhľavo rozbehli do svojich vozov s batožinou, zatiaľ čo komorné si nadvihli sukne a so sériou krátkych výkrikov sa rozprchli na všetky strany. Kuchári a ich učni vliezli pod kočiare. Obaja kapláni padli na kolená a dovoľávali sa ochrany nebies, tajomníci sa ukryli pod sedadlá a strážcovia, ktorí sa vzdialili, aby si uspokojili určité naliehavé potreby, sa teraz behom vracali po markízove príkazy, pričom si zároveň trocha rozpačito zdvíhali nohavice. Floris a Adrien vytiahli pištole, veľvyslanec vytasil meč, Georges-Albert vyskočil od radosti na nárazníky koča: Bitka! Konečne bude zábava!

Gregor zastonal:

„Ako pokojne bolo vo Versailles! Už sa to začína ako kedysi!“

Li Kang vytiahol svoju dlhú špicatú dýku; len Fedor sa nehýbal. Trochu prižmúril svoje jediné oko a s nevýslovným opovrhnutím sa zahľadel smerom k okraju lesa, odkiaľ vyšlo asi dvadsať jazdcov. Vyčítavo zahrnel:

„No, malí bárinovia,* vraj kozáci, pche! Skôr nejaké amazonky.“

Floris a Adrien sa pozornejšie zadívali na jazdcov, ktorí sa k nim teraz blížili rýchlym cvalom. Boli to mohutní fúzači s oholenými hlavami, oblečení ako poľskí vojaci v dlhých blúzach vyblednutej modrej a zájdenej bielej farby, zapnuté od krku po pás a siahajúce do polovice lýtok až po čižmy. Fúzači zastali pred napoly prevráteným kočom a všetci naraz v dokonalej jednote zoskočili na zem, pričom každého ošpliechali čiernym blatom. Jeden z nich, ktorý mal fúzy o čosi dlhšie a odev o čosi čistejší,

* Páni

čo bolo možno poznávacím znamením jeho dôležitosti, prehovoril zlou francúzštinou:

„Môj pán, veľké knieža a vojvoda z Kaunasu, vie spojiť poľskú zem a vojvodu z Kaunasu s veľkým princom a veľvyslancom z Francúzska. Ak veľká výška veľvyslanec a vznešení francúzski ľudia budú nasledovať mňa, kapitána Potockého, veľký pán vojvoda prijať úbohých Francúzov, unavených dlhou cestou, a veľká výška veľvyslanec mať veľký hrad a dobrá poľská posteľ, aby oddýchnuť.“

Fúzatý kapitán, spokojný so svojím prejavom, si natiahol fúzy a uklonil sa pred markízom, potom pred Florisom a Adrienom, ktorí mu jeho pozdrav opätovali.

„Nuž, páni, aký príjemný návrh!“ povedal markíz. „Vďaka prijímame pozvanie pána vojvodu z Kaunasu a pôjdeme za pánom kapitánom. Pokiaľ ide o teba, Klement, pracuj hoci aj celú noc pri svetle lampášov, ak bude treba, ale do zajtra nech je to koleso opravené.“

„Ech! No, doparoma, pán veľvysl... teda, excelenc... neviem, či sa mi to podarí, dokonca ani s pomocou svätej Eudoxie,“ protestoval kočiš a škrabal sa po hlave rúčkou biča.

„Nech vaša excelencia poskytne tomuto statočnému mláďencovi niekoľko dní, v Rusku nás dohoní,“ navrhol Floris a kočiš na neho vrhol zmätený a vďačný pohľad.

„Akože? Takže, pán rytier,“ prísne povedal markíz, „chceli by ste, aby som opustil svoj dobrý koč s erbom jeho veličenstva a aby som pricestoval do Ruska v akomsi primitívnom dopravnom prostriedku? Nie, páni, odídeme zajtra v parádnom koči. Ale,“ dodal markíz veľkodušne, „zober si toľko mužov, koľko potrebuješ, Klement, aby ti pomohli.“

„Joj, nó, tak to je teda šťastie! To, chcel som povedať, to je... mimoriadne!... pán veľvyslanec,“ hundral kočiš a nešťastne pozoroval koče, ktoré sa, kyvotajúc, pohli za poľským kapitánom.

Vedení Fedorom, markíz de La Chétardie, Floris a Adrien sa natlačili do kočiara, v ktorom predtým cestovali len Li Kang a Gregor.

„Čo sa dá robiť?“ povedal markíz, ktorému si na kolená bez okolkov sadol Georges-Albert, „tentoraz výnimočne pozabudnime na etiketu.“

„Nech mi pán mimoriadny veľvyslanec prepáči, ale ak by mi chcel podať Georgea-Alberta, uľavilo by sa mu o jeho váhu, ktorá môže byť pre vašu excelenciu trochu obťažujúca,“ navrhol Gregor.

„Ďakujem, priateľ môj, ďakujem,“ súhlasil markíz.

Floris a Adrien sa pozreli na seba a potláčali silnú chuť rozosmiať sa. Floris si pomyslel, že markíz a Gregor majú v sebe niečo, čo im

umožňuje rozumieť si aj napriek ich odlišnému pôvodu. Ale to bola v podstate pochvala pre markíza, pretože Floris a Adrien si oveľa viac vážili Gregora. Prešli sotva míľu a veľký fúzatý kapitán, ktorý ustavične cváľal vedľa dvierok koča, povedal s pátosom:

„Hľa, veľká výška veľvyslanec, hrad pána vojvodu z Kaunasu.“

Floris sa rozľadil po okolí a uvidel iba dlhú a pomerne rozľahlú budovu, obkolesenú malými stodolami. Treba povedať, že ako celok to nemalo s hradom spoločné vôbec nič, skôr to pripomínalo veľkú farmu.

„Zdá sa, že v tejto krajine,“ precedil markíz pomedzi zuby, „je všetko veľké iba v hlavách.“

Li Kang sa i napriek nedostatku miesta uklonil a milo poznamenal, odhaľujúc v úsmeve všetky zuby:

„Zlatý jazyk sa vyjadruje s múdrosťou rannej rosy.“

Markíz na neho vrhol temný pohľad a s ľadovou tvárou sa obrátil k Florisovi, ktorý sedel oproti nemu:

„Obávam sa, pán rytier, že v budúcnosti už takmer nebude príležitosť, aby som bol porovnávaný s rannou rosou. Vášmu *sluhovi* môžete prikázať, aby o tom porozmýšľal.“

Pri týchto slovách vyšľahol Florisovi z očí zelený záblesk, čo bolo neklamným znakom toho, že sa hnevá. Potriasol tmavými kučerami a vyskočil z koča, ktorý sa práve zastavil.

Adrien so svojou obvyklou duchapritomnosťou hľadal spôsob, ako urovnať situáciu, pretože v pohľade svojho brata si prečítal rozhodnutie uštedriť markízovi príučku. Ibaže Floris mu na to nedal čas. Trochu nervózne sa zasmial, uklonil sa a vyhlásil:

„Veľká výška veľvyslanec, nech váš „zlatý jazyk“ ráci vstúpiť do veľkého hradu veľkého kniežata tohto vojvodstva.“

Markíz zvrátil obočie a v tejto chvíli ľutoval, že súhlasil s kráľovým návrhom, aby mu robil spoločnosť tento drzý mladík, ktorý sa mu otvorene vysmieva. Adrien sa zachvel. Floris naozaj zašiel príďaleko. Isteže, markíz bol muž z kráľovského dvora, ale predovšetkým to bol diplomat, ktorý, pokiaľ ide o etiketu, nepoznal žarty, pretože práve tá bola hlavnou zbraňou každého veľvyslanca.

„Pán markíz,“ začal Adrien, „môj brat naznačuje, že každá krajina má svoj jazyk, svoje zvyky a...“

Adrien nemohol pokračovať, pretože ho prerušil mocný hlas s očarujúcim melodickým prízvukom.

„Veľká excelencia, vznešený prrrinc veľvyslanec, aká česť pre môj hrad, moje zeme, moje vojenské vojvodstvo Kaunas, že môže prrrivítať vysokého predstaviteľa jeho veličenstva kráľa Ľudovíta Pätnásteho.“

Markíz Joachim Trotti de La Chétardie vznešene vystúpil z koča a keď míňal Adriena a Florisa, polohlasne zašepkal bez toho, aby stratil čokoľvek zo svojej chladnokrvnosti:

„To je nápad. ehm... zlatý jazyk... ehm! Momentálne si vyhral, Floris, krucifix, to je ale spoločnosť!“ potom zvýšil hlas a povedal:

„Pán vojvoda, ďakujeme vám, že ste nás pozvali do vášho veľkého hradu.“

Vojvoda z Kaunasu bol mohutný priateľský muž s jasnými modrými očami, ktoré sa mu smiali v okrúhlej a dobráckej tvári. Bol oblečený ako jeho vojaci v dlhej blúze na poľský spôsob. Lebku nemal úplne vyholenú; na vrchole hlavy mu trčal dohora dlhý chumáč vlasov, zviazaný do malého uzla. Florisovi pripadalo zábavné, ako veľmi sa jeho výzor líšil od toho ich: oni mali po boku meč a na sebe *culottes**, ktoré boli najnovším módnym výkrikom v Paríži, ako aj cestovné kabáty podšité kožušinou. Na hlavách mali trojrohé klobúky z bobrej kožušiny, tróniace na malej cestovnej parochni, teda aspoň pokiaľ ide o markíza. Floris a Adrien sa uspokojili s tým, že si vlasy zviazali rozetou zo stuhy.

„Dovoľte mi, pán vojvoda, aby som vám predstavil svojich pobočníkov,“ pokračoval markíz, „pána grófa Adriena de Caramey a pána rytiera Florisa de Caramey.“

Tieto slová vyvolali vo Florisovi zvláštny pocit. Zdalo sa mu, že zrazu už nie je taký istý ako doteraz. Akoby sa v ňom ukrýval neznámy cudziniec. Naozaj sa však rozhodol, že prestane používať meno de Villeneuve, ktoré by si ešte nejakí ľudia v Rusku mohli pamätať, a ponechá si iba de Caramey.

Florisov hnev voči veľvyslancovi sa vytratil ako sneh na slnku, pretože zbadal, že sa na nich trochu vyľakane pozerajú dve pôvabné poľské dievčiny. Boli v sprievode ozrutnej dámy s veľkolepým hrudníkom, natlačeným v živôťiku, ktorá držala za ruky šesť alebo sedem malých dievčat, ukrývajúcich sa v záhyboch jej sukne. Táto malá skupinka sa tak rýchlo premiestňovala sem a tam, že Floris ich ani nestihol spočítať.

Všetky tieto dámy, na rozdiel od vojvodu, boli oblečené podľa francúzskej módy v šatách s volánmi a krinolínami.

„Aha!“ zvolal vojvoda, „tu sú moje baltské perly. Dve staršie, Henrieta a Filipa, sú z prvého manželstva, nech Boh ochraňuje dušu mojej

* Nohavice

zosnulej prvej manželky, a sedem ďalších, tieto malé vyľakané šperky, sme vylepšili tým, že ich všetky nazývame skrátka Mária. A tu, pán veľvyslanec, je moja súčasná manželka, „veľká“ vojvodkyňa z Kaunasu, ktorú vám týmto predstavujem, páni.“

Vojvodkyňa sa ponorila do hlbokého úklonu. Floris si pri pozdrave nezdvorilo pomyslel, že vojvoda by urobil lepšie, keby svoju prsnatú ženu označoval ako „tučnú“.

Mohutná stvora sa znova vystrela a veľmi nahlas povedala po poľsky:

„Ech, neschopný chlap, má iba plno rečí, no ja sa musím postarať o všetkých týchto Francúzov a ubytovať ich. Och! Kapitán Potocký, čo je to tu za neporiadok, rýchlo poďte sem, prikážem vám, čo a ako.“

Floris a Adrien všetko pochopili a takmer vybuchli smiechom. Zatlieskala a rozhostilo sa ticho, lebo v tej chvíli naozaj stovky členov veľvyslanectva začali vystupovať z kočov, zatiaľ čo vojvoda sa len hlboko klaňal, čím si vyslúžil smiech a výkriky vidiečanov, vojakov, sluhov, prasiat, koní a hydiny vojvodstva Kaunasu. Fúzači a nadšené poľské slúžky sa ihneď začali zapodievať hosťami. O niekoľko hodín zavládol vo vojvodstve Kaunas znova pokoj, pretože každý si našiel svoje miesto. Jedni nad stajňami, iní v stodolách, niektorí na povalách a tí najvýznamnejší vo vojvodovom „hrade“. Medzi týchto šťastlivcov patrili aj Floris s Adrienom, ale keďže bolo málo miesta, tučná vojvodkyňa bez okolkov ubytovala markíza a oboch mladíkov v tej istej izbe a potom sa pobrala preč, hovoriac:

„Myslím, že sa budete mať veľmi dobre, posteľ je skvelá. Páni veľvyslanci, večera bude o pol hodiny.“

Dvere sa ešte ani poriadne nezatvorili, a Trotti už dal voľný priechod svojej zlej nálade:

„Nuž ale toto, páni, uťahujú si z nás? Posteľ veľká tri a pol stopy, stojaca na dvoch podstavcoch a dvoch stojanoch a zasypaná, nech sa prepadnem, dvanástimi vankúšmi?“

„Každý z nás teda bude mať štyri,“ s úsmevom poznamenal Adrien.

„Kde sme sa to ocitli,“ hundral Trotti, ktorý mladíkovu poznámku nepokladal za vtipnú, „na farme, vo vojenských kasárňach, v meštianskom alebo šľachtickom obydlí, u princov či bedárov? Kde je veľký hrad a dobrá poľská posteľ, o ktorej hovoril ten fúzač?“

Floris a Adrien sa na seba uskrňali za markízovým chrptom, ktorý sa rozčuľoval čoraz viac a viac.

„Myslím, pán markíz, že sme sa celkom jednoducho ocitli v Poľsku,“ chladne povedal Adrien, ktorého Trottiho sťažnosti trochu nahnevali.

„Čože? Zlé kachle, rozheganý stôl, dokonca žiaden nočník a traja v jednej posteli,“ pokračoval markíz.

„Prepáčte, pán veľvyslanec, budeme štyria,“ ozval sa Floris.

„Ako to, pane?“

„Viete, vaša excelencia zabudla na Georgea-Alberta, ktorý ma nikdy neopúšťa.“

Dalo by sa povedať, že do stredu miestnosti udel blesk. Markíz po-dišiel k Florisovi, obišiel ho dokola a podrobne preskúmal jeho nahnevanú a zanovitú tvár, jeho oči so zelenými iskričkami, kučery farby gagátu*. To isté urobil s Adrienom, pozorne študujúc tohto vysokého plavého mladého muža, ktorý sa svojím zjavným chladom veľmi lišil od svojho brata, avšak jeho pohotová inteligencia a jemný šarm mu dodávali na príťažlivosti. Potom zamrmľal:

„Keby som raz mal synov, v podstate by som bol rád, keby sa podobali vám. Ale,“ zvolal zrazu, „už mám dosť toho, že vás vidím hrať sa na pokrytcov s tou vašou excelenciou tu a s pánom veľvyslancom tam! Začínam vás poznávať, mladí darebáci! Prvú skúšku ste zvládli perfektne. Kráľ ma na to upozornil, ale ja kým neuvidím, neuverím. Takže, žiaden strach a žiadne lichôtky, je to výborné! Rozhodne sa mi páčite, páni de Villeneuve-Caramey. Keď budeme sami, volajte ma teda Trotti a vedzte, že i napriek svojej zlej povahe som vašim priateľom.“

Floris a Adrien sa na neho obdivne pozerali. Napokon, boli ešte veľmi mladí a markíz bol oveľa mocnejší ako oni. Floris sa rozhodol, že po kráľovi, Adrieni, Li Kangovi, Fedorovi, Gregorovi, Georgeovi-Albertovi a najmä ich malej sestre Baptistine, ktorú museli nechať vo Francúzsku, markíz de La Chétardie je človekom, ktorého má veľmi rád a za ktorého by dobrovoľne položil život. Lenže Floris chcel za niekoho položiť život ustavične a Adrien sa ustavične usiloval mu ho uchrániť.

„A teraz,“ povedal markíz a dôverne chytil mladíkov pod pazuchy, „dosť rečí a poďme večerať, pretože, ako je Boh nado mnou, umieram od hladu.“

„My tiež, Trotti,“ odpovedali súčasne Floris i Adrien a búrlivo sa rozosmiali.

* Gagát, alebo aj čierny jantár, je druh drahokamu – pozn.prekl.

2

„Zoberiete si trochu *buraczki**, pán rytier de Caramey?“ tlméným hlasom sa spýtala Filipa a zľahka si zakryla dlhými mihalnicami sivé oči.

„Rád, *vojvodzianka* Filipa,“ odvetil Floris, ktorý počul, že vojaci takto oslovujú toto dievča. Hútal: „Je naozaj krásna, keď sa na mňa pozerá, a rozkošná, keď rozpráva tým svojim prízvukom.“

„Aj pirohy,“ pokračovala Filipa.

Floris sa zachvel. Dievčina sa posunula dopredu a mladík cez jej ťažkú sukňu zacítil nohu, ktorá sa pritlačila k tej jeho. Neodvážil sa pohnúť, najprv veril, že ide o náhodu, ale o sekundu drobné prsty uchopili jeho ruku a hladkali mu dlaň. Floris sa znepokojene rozhlíadal okolo stola, aby zistil, či vojvoda alebo tučná vojvodkyňa zbadali tento úskok, ale medzi prípitkami maďarským vínom a hodovaním boli Poliaci a ich hostia, jedni prejedenejší ako druhí, príliš zaneprázdnení tým, že si nenápadne rozopínali kabátce a korzety. V skutočnosti platilo, že ak bol vojvodov hrad iba skromným dreveným domom, jedlo bolo ozajstným sviatkom plneného mäsa, odležanej diviny a hydiny na ražni.

Floris si gratuloval k tomu, že sedí vedľa Filipy, ktorá sa mu rozhodne veľmi páčila. Adriana po jeho boku, zdá sa, okúzliť Henrieta vedľa neho. Markíz takú výhodu nemal, sedel na čestnom mieste pri mohutnej vojvodkyni prekypujúcej láskavosťou, no jej gigantické rozmery mu dovoľovali posedkávať sotva na okraji stoličky.

Florisa upokojil pohľad na večerajúcich ľudí, a tak vkĺzol rukou pod stôl a začal dievčaťu hladkať koleno pod hodvábnou látkou. Georges-Albert, na ktorého sa zabudlo a ktorý si s fľaškou vína a zásobou potravín našiel miesto pod stolom, si naoko zakrýval tvár pred počínaním svojho mladého pána.

Filipa ďalej rozprávala, akoby sa nič nestalo.

* Poľské jedlo z červenej repy – pozn.prekl.

„Som si istá, že vo Francúzsku *buraczki* nepoznáte, pán rytier. Je to varená červená repa a je to základ poľských jedál.“

„Ach, červená repa,“ vydýchol Floris s trochu lesknúcimi sa očami a duchom očividne niekde inde. Filipa ho tiež hladkala po kolene, zatiaľ čo Floris, ktorý bol čoraz odvážnejší, pokúšal sa nadvihnúť dievčaťu sukňu, aby objavil jemnú pokožku jej kolena. Táto operácia bola veľmi delikátna a vyžadovala si trpezlivosť, pretože bolo treba nechať sklznúť hodváb a zároveň pokračovať v jedení jednou rukou. Georges-Albert, ktorý sa znova pustil do svojej hostiny, si pomyslel, že nadišla chvíľa na to, aby svojmu pánovi pomohol. Priplichtil sa k sukni dievčaťa, jemne nadvihol spodničku a podal ju Florisovi. Mladík sa pri tejto improvizovanej pomoci usmial.

„Neveríte, že to je červená repa, pán rytier,“ pokračovala Filipa, ktorá si nesprávne vyložila Florisov úsmev, „ale *rosoli*, naopak, je krúповá polievky, ktorá sa veľmi dobre hodí k mäsu z diviaka.“

Táto lekcia z gastronómie perfektne vyhovovala Florisovi, ktorého jeho vlastná odvaha veľmi prekvapila: takmer triumfálne vykrikoval, keď napokon pod poslednou spodničkou, ktorú mu podal Georges-Albert, zacítil hebkú pokožku dievčaťa. Začal tým, že jej zľahka hladkal koleno, potom sa jemnými dotykmi vybral nahor smerom k teplému a mäkkému priestoru medzi jej stehnami. Filipa sa zľahka začervenala, rozkašľala sa a vypila hlt tokajského vína.

„No pirohy, z ktorých ste práve ochutnali, pán gróf,“ znova sa ozvala Henrieta, ktorá vzala slovo svojej sestre a obrátila sa na Adriena, „sú vyrobené z cesta a sú plnené rôznymi druhmi mäsa.“

Floris sa pozorne zahľadel na svojho brata a zbadal, že Adrien sa so svojím flegmatickým a chladným výzorom podobne ako on sám oveľa viac zamestnáva celkom inou činnosťou, než bolo počúvanie lekcii varenia pekných Poliek.

Georges-Albert, spokojný s pomocou, ktorú poskytol Florisovi, vrátil sa pod stolom k svojmu jedlu, no keď zbadal Adrienove ťažkosti, pobral sa pomáhať zase jemu.

„S nimi dvoma nie je nikdy pokoj, čo by si len počali bezo mňa,“ premýšľala malá opica, ktorá si pre istotu vzala fľašu so sebou a teraz si jednou labkou naliala do hrdla plný pohár, zatiaľ čo druhou labkou dvíhala spodničky pre Adriena.

„A kaša, pán rytier,“ pokračovala Filipa, „tak tá sa varí vo vode a pokvapká sa horúcim tukom; to je náš chlieb.“

Floris, vášnivo odmietajúc kašu, sa konečne priblížil k svojmu cieľu, pretože Filipa sa s nehanebnosťou alebo dokonalou nevedomosťou vôbec nepokúsila zabrániť ruke mladého muža postupovať nahor po jej stehnách, lenže v rozhodujúcom okamihu sa zdvihol vojvoda z Kaunasu, aby predniesol svoj sedemnásty prípitok.

Floris zastonal, opustil Filipu a rovnako ako všetci okolo stola, i on vstal, držiak v ruke pohár.

Už pili na zdravie francúzskeho kráľa, francúzskej kráľovnej, súčasného poľského kráľa Augusta, bývalého poľského kráľa Stanislava, otca francúzskej kráľovnej, rodenej poľskej princeznej, markíza Joachima Trotti de La Chétardie, grófa a rytiera Adriena a Florisa de Caramey (z poľskej zdvorilosti), samotného vojvodu, mohutnej vojvodkyne, mladých vojvodových dcér (z francúzskej zdvorilosti), a keď sa všetky tieto prejavy pozornosti minuli, začali piť na veľkosť poľskej armády, na poľskú zem, na francúzsko-poľské priateľstvo, na zosnulú ruskú cárovnú Katarínu, manželku Petra Veľkého, rodenú poľskú princeznú. Tento prípitok však Floris a Adrien absolvovali dosť vlažne; nezabudli na nenávisť, s ktorou táto žena prenasledovala ich matku a ich samotných, keď boli ešte len deti.*

Vojvoda s úsmevom pozrel na hodovníkov, zdvihol ruku a povedal:

„Na zdravie jej výsosti regentky Anny, ruskej panovníčky.“

Floris sa zľahka zatackal, nevediac, či to bolo kvôli všetkému tomuto alkoholu alebo kvôli Filipinmu pôvabu. Adrien nedal najavo nijaké pocity, a Trotti bol čoraz napätejší. Všetci jediným gestom vyprázdнили poháre a sadli si. Floris a Adrien sa znovu začali najlepšie, ako len dokázali, venovať svojej predchádzajúcej činnosti, zatiaľ čo Trotti sa usiloval ubrániť si svoje miesto pred nadrozmernou vojvodkyňou a Georges-Albert d'alej pod stolom popíjal víno a podával spodničky. Vo chvíli, keď Floris vsunul ruku medzi pekné Filipine stehná, vojvoda znova vstal a s miernym úsmevom povedal:

„Navrhujem vám, páni, aby ste si pripili na jej vznešenú cisársku výsosť, následníčku trónu Alžbetu Petrovnu. Nech dokáže rozpoznať svojich pravých priateľov tak, že si spomenie na svojho otca, cára Petra Veľkého a na svoju poľskú krv, ktorú má po matke.“

Florisa, ktorý náhle vytriezvel, prekvapil zlomyseľný pohľad vojvodových modrých očí, upretých na markíza. Pochopil, že pozvanie stráviť tu noc dostali s úplne presným cieľom a všetky tieto prípitky boli len prípravou na jeho dosiahnutie. Adrien pozrel na Florisa, on taktiež

* Pozri Floris 1, Cárov syn

pochopil tento zámer. Obaja vrhli pohľad na Trottiho. Ten zdvihol pohár a uprene sa pozrel vojvodovi do očí.

„Na budúcu cárovnú Alžbetu. Nech dokáže rozpoznať ozajstných priateľov,“ opakoval Poliak.

Trotti, ktorý ešte pred sekundou vyzeral byť absolútne opitý, vynoril sa z oparu tokajského vína a zrazu bol znova plne k dispozícii svojmu veľvyslanectvu. Mohutná vojvodkyňa však takmer všetko pokazila tým, že začala hromžiť vo svojom jazyku:

„Ach! To sú spôsoby a komplikácie, pán vojvoda! S tými vašimi prípitkami všetkých otravujete, no nikto vám nechce nič povedať. Ten nápad piť na zdravie regentky, ktorá nás nenávidí...“

„Mlčte, nevedomá žena a starajte sa skôr o hluk, ktorý sem dolieha z kuchyne. Musím sa s týmito pánmi porozprávať.“

Floris a Adrien prosili nebesá, aby sa vojvoda nikdy nedozvedel, že rozumeli všetkému, čo povedal.

Tučná vojvodkyňa zatlieskala a zakričala po francúzsky:

„Kapitán Potocký, čo je to za hluk?“

„Veľká vojvodkyňa,“ odvetil kapitán svojou zlou francúzštinou, „to je malá diskusia, aby sme dozvedieť, kto je lepší v tanci, či kozák Fedor, Číňan Li Kang alebo ja, kapitán Potocký. Rozhodnúť to musí pán Gregor, urodzený správca vznešenej vrchnosti, pričom mu budú pomáhať vojaci, kuchári a poľské služobníctva. Toto je, vznešená vojvodkyňa, oslava veľkého poľsko-francúzskeho priateľstva.“

„To je dobre,“ odvetila tučná dáma, „ale oslavujte to priateľstvo trochu menej hlučne, inak vás dám všetkých zbičovať.“

Úbohý kapitán sa s vyľakaným výzorom pobral preč, pričom sa zdalo, že jeho fúzy sa ešte viac predĺžili.

Floris sa znova posadil. V ušiach mu zvonilo a stôl sa nakláňal, ale to bolo všetko. Samého ho prekvapilo, aký je odolný voči alkoholu.

Filipa mu ráznym pohybom znova uchopila ruku a opäť ju položila tam, kde sa nachádzala pred dvoma predchádzajúcimi prípitkami; do najnežnejšieho a najteplejšieho zákutia jej tela. Mladík sa rozochvel túžbou. Len-len že nestratil hlavu a neschytil Filipu do náručia. Adrien pochopil, čo sa odohráva v mysli jeho brata. Vrhol na neho prísny pohľad, ktorý ho v minulosti neraz zachránil. Adrien mal na Florisa prekvapujúci vplyv, takže ten ihneď trochu vytriezvel a začal počúvať vojvodove slová.

„Tu v Poľsku máme veľkú radosť, vaša excelencia, keď konečne vidíme, ako mimoriadne francúzske veľvyslanectvo mieri do Moskvy. Náš veľký kráľ August, nech ho Boh ochraňuje, sa teší zo zmluvy s Francúzskom,

ktorú regentka a jej ministri iste podpíšu. Pre našu milovanú krajinu by to bolo len dobre.“

Floris si myslel, že vojvoda znova vstane a opäť si pripije tentoraz na svoju vlasť, ale on nič z toho neurobil.

Adrien rozmýšľal, pričom predstieral, že obdivuje farbu tokajského vína vo svojom pohári. Pochopil, kam vojvoda mieri a čakal, ako sa situácia vyvinie.

Floris sa zachvel, pretože malá Filipina nôžka prešla do útoku. Trochu si vypil, aby získal odvahu vzdorovať, a stisol dievčaťu ruku.

„Sú ľudia,“ znova prehovoril vojvoda, „ktorí by uprednostnili na tróne princeznú Alžbetu, pretože tá má aj poľskú krv, no kráľ August je absolútne verný regentke Anne. Nejakú vzburu by podporil iba v tom prípade, ak by za ňou stála nejaká, povedzme, silná cudzia veľmoc.“

Adrien si poľahky preložil tieto slová do jasnej reči:

„Ak príde k štátnemu prevratu, potešíme sa a budeme pripravení vám pomôcť.“

Vojvoda zdvihol ruku. Sluha mu zas priniesol nápoj a on pokračoval:

„Nuž, takto ide život. Ach! Predstavte si pán veľvyslanec i vy, páni, podivnou náhodou som si spomenul na jedného z mojich starých priateľov, ktorý je lekárom princeznej Alžbety. Áno, pochádza z Hannoveru a pred dvadsiatimi piatimi rokmi mi zachránil život, keď ma vyliečil zo zlej štvordennej zimnice. Prosím vás, odovzdajte mu pozdrav od vojvodu z Kaunasu. Pamätám si, že som ho naučil starý poľský žalospev, ktorý spieval s takým prízvukom, že ste mohli umrieť od smiechu! Aha, takto:

Na čiu hlavu položíme korunu, korunu?

Korunu dáme na hlavu šedivú, šedivú!

*Starec však nebude mať na to nikdy sily dosť,
veď nedokáže ani ovládnuť svoju mladosť.*

Na čiu hlavu teda dáme korunu, korunu?

Dáme ju na hlavu môjmu milému, milému!

*Môj milý bude mať na to vždy sily viac než dost'
a iste ochráni svoju mladosť, svoju mladosť.*

Vojvoda vstal, aby veselo zaspieval túto poľskú baladu, ktorú Floris a Adrien dobre poznali, a potom, nadšený zo svojho výkonu, sa znova posadil.

„Budete nám celú noc píliť uši s vašimi hlúpymi pesničkami?“ hundraľ vojvodkyňa.

„Och, aby som nezabudol,“ pokračoval po francúzsky vojvoda bez toho, aby venoval pozornosť nevelmi prívetivým výčitkám svojej mohutnej manželky, „tento starý priateľ sa volá pán de Lestocq. Zdá sa, že je úplne oddaný následníčke trónu. Keby niekto z vás ochorel, som si istý, že by mohol prísť k vám na ambasádu, aby vás ošetril.“

„Táto informácia, ktorú ste nám poskytli, je veľmi dôležitá, pán vojvoda,“ pokojne povedal Adrien, „pretože my všetci máme veľmi krehké zdravie a dobrý lekár je mimoriadne vzácny úkaz.“

Vojvoda sa usmial a potom sa obrátil k Florisovi:

„Je to zvláštne, pán rytier, no odkedy som vás pred chvíľou zbadal, pátram v pamäti, koho mi pripomínate, ale nedokážem na to prísť.“

Adrien zbledol. Až pridobre vedel, o čom asi môže vojvoda hovoriť. Florisa to, naopak, veľmi prekvapilo.

„Pochybujem, pán vojvoda, že by som vám mohol kohokoľvek pripomínať, pretože môj otec zomrel už dávno a na svoju mamu, ktorá je už, žiaľ, tiež mŕtva, sa vôbec nepodobám.“

„Ach! Áno... no, aj tak je zvláštny tento pocit déjà vu... vaše meno... pozrime sa, Caramey mi nič nehovorí, ale tie vaše tmavé kučery, zelené oči a vaša vysoká postava mi pripomínajú... ale áno... už viem, koho, och! Ale nie... to nie je možné... to muselo spôsobiť to víno.“

Vojvoda sa búrlivo rozosmial. Adrienovi odľahlo, na čele sa mu perliť pot.

„Ach, mama moja, aké ťažké dedičstvo ste zanechali svojmu staršiemu synovi! Budem musieť jedného dňa povedať Florisovi pravdu? Panebože, čo mám robiť? Áno, viem, treba vyčkať, udalosti mi pomôžu rozhodnúť sa,“ povzdychol si.

„A ako posledný prípitok, vážená excelencia, pán gróf, pán rytier,“ zvolal vojvoda a znova sa postavil, „pripíjam na šťastnú noc pod strechou môjho hradu, ktorá upevní naše priateľstvo.“

Vojvoda ani netušil, ako dobre to povedal. Keď Floris a Adrien spolu s markízom pošepky zhodnotili večer a skonštatovali, že ich misia sa začína veľmi dobre, prešmykli sa ako tiene k izbe, kde na nich čakali Filipa a Henrieta. Mladíci sa obávali, že niekoho stretnú na schodoch, ale, našťastie, Fedor a Li Kang naďalej v kuchyni pokračovali spolu s celým personálom v speve a tanci. Gregor si našiel slamník a, trochu pripitý, zahundral:

„Tieto radovánky už pre mňa nie sú.“

Dievčatá mali pootvorené dvere, poslušne sedeli každá na svojej posteli a čakali na našich hrdinov.

Delenie prebehlo bez problémov. Floris si sadol vedľa Filipy, zatiaľ čo Adrien sa pripojil k Henriete za skromným paravánom, ktorý oddeľoval obe postele.

„Floris, malý Francúzik, vezmi ma do náručia... miluj ma,“ šepkala Filipa.

Floris sa nenechal prosiť, pritiahol si dievča k sebe a zároveň sa usiloval rýchlo mu jednou rukou rozšnúrovať živôtik. Potom jemne zvalil Filipu na posteľ, avšak necítil sa celkom vo svojej koži. Zdalo sa mu, že počuje ozvenu šuchotu hodvábnej látky, ktorú krčili netrepezlivé ruky, a vzdychy Adriena a Henriety. Zdvihol hlavu a videl, že mihotavé svetlo sviečky zobrazilo na stope tieň jeho brata, skloneného nad Henrietou. Paradoxne, počas večere mal pocit, že má s Filipou viac súkromia. Teraz po prvý raz Floris prežíval tento druh dobrodružstva spolu so svojím bratom. Až dosiaľ bol ich ľúbostný život, i keď prebiehal súbežne, vždy oddelený stenami. Floris pozrel nahor a videl i svoj tieň, ktorý sa rysoval nad dievčaťom a ktorý sa prelínal s tieňom druhej dvojice. Odrazu ho tento obraz zaujal a predstava, že jeho brat robí rovnaké pohyby ako on a hovorí aj rovnaké slová, ho veľmi rýchle vzrušila, no do tohto pocitu sa miešal i akýsi trochu rušivý moment. Musíme veriť, že Floris pil oveľa viac, než si myslel, pretože víriace tieň nad jeho hlavou, ktoré zaujímali neslušné pózy, ho veľmi upútali. Paraván sa z času na čas trochu posunul, odtlačený rukou alebo nohou. Jedna čižma sklzla na zem, sprevádzaná spodničkou alebo pančuchou či malými kožušinovými papučkami, ktoré nosili obe slečny. Floris, bláznivo vzrušený, bozkával a hrýzol ružové hroty prs dievčaťa, ktoré mu všetkými svojimi pohybmi pomáhalo. Žeravý temperament dievčiny ešte viac podnietil túžbu mladého muža, ktorý zbadal, že aj ona s úžasom pozoruje tieň a zabávalo ho, keď videl, že musela byť menej skúsená, než ako sa tvárila. Floris sa v duchu pýtal, či obe sestry mali vo zvyku pozývať si mužov do svojej izby. Filipa, zatiaľ čo si posúvala ruku ďalej a ďalej a rozopínala kabátec mladého muža, zamrmlala, akoby mu čítala myšlienky:

„Vieš, Floris, pre Henrietu a pre mňa je to po prvý raz, ale keď sme vás dvoch uvideli, pomysleli sme si, že vás sem zoslal sám Pánboh.“

Floris si pomyslel, že Pánboh určite nebýva spoločníkom pri takýchto záležitostiach.

„Chceli by sme, aby to bol nejaký Francúz, po prvý raz aby to bol Francúz, chápeš, Floris? Nie, ty nemôžeš pochopiť, čo pre nás znamená Francúzsko. Tu, na juhu Poľska, sme vždy snívali o Paríži, o mladých

Francúzoch, a vtom ste prišli vy dvaja. Ach! Si pekný, Floris... Floris... láska moja... som tvoja... vezmi si ma...”

Zvláštne, Floris pocítil, ako ho dojíma láska oboch dievčat ku Francúzsku. Zmocnila sa ho neopísateľná hrdosť.

„Náš otec nás dá nejakému poľskému starcovi, ale ty, ty ma budeš mať skôr, a čo sa týka môjho budúceho manžela, no, tak mu treba.“

Florisovi sa chcelo plakať, v hrdle mu navrela hrča. Znova sa sklonil nad Filipu, pripravený ukázať jej všetko, čo mladý francúzsky rytier môže urobiť v podobnej situácii. Cítil sa byť veľmi starý v porovnaní s Filipou, ktorá mu zrazu pripadala ako malé dievčatko. Zamrmal:

„Neboj sa, Filipa, neboj sa, budem ťa milovať jemne a nežne. Si taká pekná a bezmocná.“

Floris vrhol ešte jeden pohľad na tiene na plafone, ale trochu sa hanbil za vytrženie a za neprístojnú radosť, ktorú to v ňom vyvolalo. Naklonil sa k Filipe a podarilo sa mu vyzliecť časť jej ťažkých sukni. Obruče krinolíny sklzli na zem. Filipa už na sebe nemala nič iné, len ľahučkú batistovú košeľu. Floris hladkal jej jemné stehná. Dievča zľahka vykričko a zavzdychalo, čo mladíka ešte viac vzrušilo. Spoza paravánu počul zvuk bozkov a nežné slová. Adrien, ktorému sa Henrieta priznala k rovnakej láske k Francúzsku ako Filipa, sa aktívne zapodieval tým, že ju ubezpečoval o svojej vášni k Poľsku. Floris cítil, že dievča je na vrchole vzrušenia. Sklonil sa k jej ústam, aby ju vášnivo pobožkal, potom, počas toho, ako sa vyzliekal, posúval sa pozdĺž jej tela, pobožkal ju na prsia a sklzol k tmavému ženstvu, ktoré sa objavilo medzi krajkami. Odrazu Floris videl, ako sa izba náhle rozkolísala a so smiechom sa znova prevrátil na chrbát. Prekvapená Filipa sa nad ním sklonila. Za paravánom Henrieta triasla Adrienom, ktorý sa takisto zvalil na bok.

Devätnásť prípitkov vojvodu z Kaunasu zachránilo jeho dcéram česť. Floris a Adrien, opití na mol, blažene spali a zabudli i na to, že v hre je česť Francúzska.

V tom čase markíz Joachim Trotti de La Chétandie spokojne pochrapkával, snívajúc o šťastí, že si môže užívať veľkú posteľ len sám pre seba. Aspoň si to myslel, pretože Georges-Albert, len čo zistil, že jeho excelencia mimoriadny veľvyslanec má okolo seba príliš veľa miesta, pohodlne sa uvelebil a aj on si vychutnával šťastie, že sa môže zohrievať v markízovom náruči.

Bolo to teda tak, že vo vojvodstve Kaunas, v poslednú noc predtým, ako cestovatelia prekročia ruskú hranicu, nikto nespál sám, ale každý spal vo všetkej počestnosti, a to vďaka maďarskému vínu.